

Kongres Obywateli Kultury
13-14 maja 2011

www.obywatelekultury.pl

Kongres organizowany jest w Warszawie przez ruch społeczny Obywatele Kultury. W różnych punktach miasta odbędą się panele tematyczne, warsztaty oraz spotkania przygotowane przez osoby i organizacje popierające idee ruchu. Łączność z Obywatelami Kultury i wydarzeniami towarzyszącymi w całej Polsce postaramy się utrzymać za pomocą bezpośrednich transmisji w Internecie.

Program Kongresu będzie uzupełniany o kolejne inicjatywy obywatelskie.

9 – 11 maja

Biblioteka Narodowa

al. Niepodległości 213

Muzyczny prolog Kongresu Obywateli Kultury. Konwencja Muzyki Polskiej

Muzyczna komunikacja kulturowa – stan obecny i zakres koniecznych zmian

(organizatorzy: Instytut Muzyki i Tańca, Związek Kompozytorów Polskich, Polska Rada Muzyczna)

Prezentacja Raportu o Stanie Muzyki autorstwa 14 osób w podziale na zakresy tematyczne. Panele: edukacja muzyczna, kompozytor dziś, modele instytucji artystycznych, muzyka alternatywna, muzyka tradycyjna, muzyka jazzowa, artysta-wykonawca, muzykologia i krytyka muzyczna, muzyka dawna, kultura muzyczna w Polsce, muzyka w Internecie, muzyka w mediach, artystyczna muzyka popularna, muzyka w teatrze i filmie. Dyskusja nad programami Instytutu Muzyki i Tańca oraz Instytutu Adama Mickiewicza. Koncerty towarzyszące.

Program Konwencji Muzyki Polskiej <http://www.konwencjamuzyki.pl/pl/program>

Raport o Stanie Muzyki <http://www.imit.org.pl/programy.php?pagenum=9&dept=muzyki>

piątek, 13 maja 2011

godz. 10.00 – 17.00
DEBATY I WARSZTATY

I.

Kino Kultura

Krakowskie Przedmieście 21/23

godz. 10.00 – 11.30

Pakt misyjny czy nowa ustawa medialna? (organizator: Stowarzyszenie Filmowców Polskich)

Czy politycy nigdy nie oddadzą mediów, więc trzeba negocjować, ile w nich ma być misji, czyli zawrzeć pakt misyjny? Politycy nie oddadzą mediów, jak twierdzą realności w związku z tym żadnej misji nie będzie - czy trzeba więc skupić się na nowej ustawie?

Uczestnicy:

Marek Borowski, b. marszałek sejmu

Jan Dworak, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Jarosław Sellin, b. wiceminister kultury, b. członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Iwo Zaniewski, członek Komitetu Obywatelskiego Mediów Publicznych

Prowadzenie:

Maciej Strzembosz

godz. 11.45 – 13.15

Ustawa o zamówieniach publicznych – fakty i mity (organizator: Polski Instytut Sztuki Filmowej)

Czy reżyser powinien być wyłaniany w przetargu? Jak zorganizować koncert bez możliwości zapłacenia zaliczki artyście? Czy produkcja filmowa i audiowizualna jest wyłączona spod ustawy? Jak powiedzieć architektowi, że jego koncepcja będzie realizowana przez innego wykonawcę? Jak rewaloryzować zabytki bez nadzoru autorskiego? Czy można ogłosić przetarg na festiwal?

Uczestnicy:

Michał Borowski, były główny architekt Warszawy

Tomasz Czajkowski, były prezes Urzędu Zamówień Publicznych, redaktor naczelny pisma „Zamówienia

Publiczne”

Jerzy Fedorowicz, wiceprzewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu
Magdalena Sroka, wiceprezydent Miasta Krakowa

godz. 13.45 - 15.15

Czy VAT jest barierą w rozwoju kultury? (organizator: Polski Instytut Sztuki Filmowej)

VAT na książki i czasopisma, rewaloryzacja zabytków, problem VAT we wspólnych przedsięwzięciach w obszarze kultury (współorganizacja, koprodukcje). Czy instytucje kultury opłaca się być płatnikiem VAT? Jak podwyżka stawki VAT wpłynie na dostęp do kultury i zachowanie dziedzictwa?

Uczestnicy:

Maciej Grabowski, wiceminister finansów
Maciej Hoffman, dyrektor generalny Izby Wydawców Prasy
Paweł Jaskanis, dyrektor Muzeum Pałacu w Wilanowie
Witold Modzelewski
Elżbieta Mucha, b. wiceminister finansów
Joanna Mucha, członek SKFP

godz. 15.15 – 16.30

Po co nam tradycja? Po co nam nowoczesność? (organizator: Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych)

Czy polska tradycja przeszkadza w rozwoju kraju? Czy nowoczesność jest nam potrzebna tylko do rozwoju gospodarczego? Po co być nowoczesnym w czasach zamętu? Czy tradycja chroni przed wyzwaniem współczesnych czasów? Czy podsuwa jakiegokolwiek sensowne recepty? Czy nowoczesność może być wsteczna, a tradycja promodernistyczna?

Uczestnicy:

Dariusz Gawin, wicedyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego
Andrzej Mencwel, Instytut Kultury Polskiej Uniwersytet Warszawski
Karolina Wigura, „Kultura Liberalna”

Prowadzący:

Paweł Śpiewak, socjolog

II.

Muzeum Sztuki Nowoczesnej

ul. Pańska 3

godz. 12.00 – 13.30

Deбата publiczna w kulturze, kultura debaty publicznej (organizatorzy: Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, „Kultura Liberalna”)

W polskiej sferze publicznej coraz częściej słyszy się nawoływania do poprawy jakości debaty. Co jednak z debatą publiczną w dziedzinie kultury? Do jakiego stopnia debata o kulturze powinna być otwarta i kto – oraz na jakich zasadach – powinien brać w niej udział? Czy istnieje język, który połączyć mógłby artystów, animatorów kultury, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz akademików? Jak zapewnić animatorom i po prostu obywatelom wpływ na decyzje urzędników?

Uczestnicy:

Paweł Marczewski, „Kultura Liberalna”

Grzegorz Lewandowski, Inicjatywa Warszawa 2020

Piotr Frączak, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

Bogna Świątkowska, Fundacja Bęc Zmiana

Prowadzenie:

Anna Mazgał, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

godz. 13.30 – 15.00

Czy organizacje pozarządowe mogą być samowystarczalne? (organizator: Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Fundacja Anioły Filantropii)

Organizacje pozarządowe traktuje się jako najstarsze ogniwo działań na rzecz kultury. Czy możliwe jest stworzenie systemu i narzędzi, które zapewniłyby niezależność i stabilność finansową tych organizacji? Próba przedstawienia narzędzi, oraz możliwych ich zmian w świetle prawodawstwa polskiego, w tym idea funduszy żelaznych, zwolnień podatkowych, działań w ramach ekonomii społecznej, szeroko rozumianej filantropii i mecenatu.

Uczestnicy:

Paweł Bronikowski, Aleksandra Kietczewska, Fundacja Anioły Filantropii

Roman Osadnik, Fundacja Krystyny Jandy Na Rzecz Kultury Teatr Polonia

Tomasz Schimanek, Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Prowadzenie:

Jarosław Lipszyc, Fundacja Nowoczesna Polska

godz. 15.00 – 16.30

Fundusze europejskie na kulturę (organizator: Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych)

Jak pomóc zainteresowanym organizacjom i środowiskom obywatelskim zagwarantować w funduszach europejskich na lata 2014-2020 środki na kulturę i edukację?

Uczestnicy:

Renata Calak, wicedyrektor Departamentu Koordynacji Polityki Strukturalnej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego

Elżbieta Dydak, sekretarz Programu Rozwoju Bibliotek, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

Piotr Frączak, prezes Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

Prowadzenie:

Agata Wiśniewska-Górczewska / Michał Dymkowski, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

III.

TR Warszawa

Mała Scena

ul. Marszałkowska 8

godz. 15.00 – 16.30

Czy biznesowi kultura jest do czegokolwiek potrzebna? (organizator: TR Warszawa)

Co mogą zyskać firmy komercyjne inwestując pieniądze w projekty kulturalne? Jak wygląda pod tym kątem polski system prawno-podatkowy? Czy istnieje w Polsce profesjonalny fundraising dla kultury? Czy sztuka finansowana z pieniędzy prywatnych może być nadal niezależna, czy jest skazana na komercjalizację? A może jednak „No logo”?

Uczestnicy:

Irena Herbst, doradca zarządu Lewiatana, prezes zarządu Centrum PPP

Ewa Łabno-Falęcka, dyrektor PR Mercedes-Benz Polska, prezes Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

Radosław Drabik, dyrektor zarządzający, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

Konrad Piasecki, strateg i doradca biznesowy

Prowadzenie:

Tomasz Janowski, zastępca dyrektora naczelnego TR Warszawa

IV.

Krytyka Polityczna / Centrum Kultury Nowy Wspaniały Świat

Nowy Świat 63

godz. 15.00 – 15.30

Nawet o tym nie myśl! Współczesne formy cenzury (organizator: „Krytyka Polityczna”)

Czym jest cenzura? Czy intuicyjna odpowiedź „prawny zakaz głoszenia określonych treści” wystarczy? Czy jedyną instancją cenzorską rzeczywiście jest państwo, a jedynym narzędziem zakaz? Jak rozumieć termin „cenzura ekonomiczna”? Czy we współczesnej Polsce, której Konstytucja gwarantuje wolność słowa, jest jeszcze cenzura? Czy cenzura ma związek z dostępem do środków produkcji i dystrybucji tekstów kultury?

Uczestnicy:

Dorota Nieznalska, artystka sztuk wizualnych

Artur Domosławski, dziennikarz

Jan Dworak, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Prowadzenie:

Michał Sutowski, politolog

V.

ZASP, sala konferencyjna

Al. Ujazdowskie 45

godz. 12.00 – 14.00

Prawo każdego człowieka do tożsamości kulturowej (organizatorzy: Polskie Stowarzyszenie Jazzowe, Fundacja Jazz Jamboree)

*Czy kultura stanowi aspekt bądź instrument rozwoju pojmowanego jako postęp materialny, czy też ma być celem, punktem dojścia rozwoju rozumianego jako rozwój jakości ludzkiego życia?
Czy oferta ze strony przemysłu IT jest większa od naszych rzeczywistych potrzeb życiowych? Dlaczego w procesie edukacyjnym uczymy informatyki, a nie życia w społeczeństwie informacyjnym?
Czy podkreślanie relacji między kulturą a gospodarką jest pozbawione sensu, ponieważ gospodarka stanowi element kultury zbiorowości?
Czy jedyną skuteczną społecznie bronią na trudne czasy jest kultura?*

Uczestnicy:

Mikołaj Ł. Lipowski, Uniwersytet Warszawski, , Komitet Prognoz Polska 2000 Plus przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk

Jacek Niedziela-Meira, Akademia Muzyczna we Wrocławiu

Irena Wojnar, Uniwersytet Warszawski, Komitet Prognoz Polska 2000 Plus przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk

Prowadzenie:

Krzysztof Sadowski, prezes Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego

VI.

Zachęta Narodowa Galeria Sztuki

pl. Małachowskiego 3

godz. 11.00 – 12.30

W stronę lepszej demokracji? O roli kultury i nauk humanistycznych w procesie edukacji (organizator: „Kultura Liberalna”)

Nie tylko w Polsce coraz popularniejsza staje się opinia, że zarówno szkoła, jak i studia uniwersyteckie powinny być przede wszystkim „praktyczne”, to znaczy przygotowywać jednostki do przyszłego odnalezienia się na rynku pracy. Co jednak z innymi obszarami życia: sferą spotkań z Innymi, polityczności i dyskusji? Jakie jest znaczenie sztuki i nauk humanistycznych w systemie edukacji? Czy system edukacji w dobrze prosperującej demokracji powinien służyć raczej „przygotowaniu do wejścia na rynek”, czy „wszechstronnemu wykształceniu obywatela”? A może można obie te wartości – praktyczną i teoretyczną – połączyć?

Uczestnicy:

Waldemar Baraniewski, historyk sztuki

Jerzy Szacki, socjolog

Paweł Śpiewak, socjolog

Prowadzenie:

Jarosław Kuisz, redaktor naczelny „Kultury Liberalnej”

godz. 13.00 – 14.30

Po co nam instytucje publiczne? (organizatorzy: Muzeum Sztuki w Łodzi, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki)

Czy instytucje publiczne są niezreformowanymi pozostałościami PRL.? Czy rzeczywiście Instytucje kultury marnotrawią środki pochodzące z naszych podatków? Czy sposobem na przezwycięzenie kryzysu w

kulturze jest odebranie przywilejów instytucjom publicznym? Czy rzeczywiście sektor prywatny i organizacje pozarządowe są w stanie wypełniać wszystkie zadania, jakie obecnie wypełniają instytucje publiczne? Czy zrównanie w prawach instytucji publicznych i nie publicznych zlikwiduje bariery w rozwoju kultury?

Uczestnicy:

Maciej Nowak, dyrektor Instytutu Teatralnego

Lechosław Olszewski, Fundacja Spot, Poznań

Janek Sowa, socjolog

Jarosław Suchan, dyrektor Muzeum Sztuki w Łodzi

Bogna Świątkowska, Fundacja Bęc Zmiana

Hanna Wróblewska, dyrektorka Zachęty Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie

godz. 15.00 – 16.30

Idea wymiany, wymiana idei (organizator: Instytut Adama Mickiewicza)

Uczestnicy:

Polska na eksport, Piotr Łukasiewicz, Brand Planning Director, Millward Brown, b. podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury

Art from Poland czyli kulturalniej nad Tamizą, Bogdan Frymorgen, RMF

Przecena w supermarkecie kultury. O pułapkach promocji i marketingu kultury, Roman Pawłowski, „Gazeta Wyborcza”

Miasto szybko sprzedam, Magdalena Sroka, wiceprezydent Krakowa

Prowadzenie:

Paweł Potoroczyn, Instytut Adama Mickiewicza

VII.

Teatr Dramatyczny, Sala Zatorskiego

Pałac Kultury i Nauki

godz. 12.00

Czytam więc jestem. Kultura otwartego społeczeństwa informacyjnego

Świat zmierza ku społeczeństwu informacyjnemu, my pozostajemy na etapie pozornej modernizacji. Panel poświęcony czytelnictwu jest z jednej strony opartą na najnowszych badaniach diagnozą stanu krytycznego, w jakim się znaleźliśmy, z drugiej – próbą nakreślenia dróg wyjścia z kryzysu. Alternatywa jest bezwzględna: albo skażemy się na rolę wyrobników i pariasów, albo wyznaczymy drogę dojścia do społeczeństwa wiedzy, którego zharmonizowany rozwój warunkowany jest kompetencjami językowymi i

kulturowymi obywateli. Wieloletni program czytelnictwa, stanowiący jeden z punktów Paktu dla Kultury, wyznacza zadania naprawcze obejmujące zarówno edukację, system biblioteczny, jak i edukację medialną na rzecz czytelnictwa.

Uczestnicy:

Edwin Bendyk, dziennikarz tygodnika „Polityka”, wykładowca Collegium Civitas

Mirosław Filiciak, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej

Zina Jarmoszuk, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej

Joanna Zaremba, nauczycielka języka polskiego w LO im. Poniatowskiego w Warszawie

Prowadzenie:

Beata Stasińska, wydawca, współautorka Społecznego Programu Czytelnictwa

Kino Kultura

Krakowskie Przedmieście 21/23

godz. 17.00

Panel plenarny

Czy buty są ważniejsze od Szekspira? Odbiorca kultury w centrum zainteresowania.

Odbiorca – inspiracja czy ograniczenie wolności tworzenia? Sława – kryterium oceny artysty i jego dzieł? Czy kultura jest dobrem czy zbytkiem, na który sobie nie możemy pozwolić? Bez butów, ale z dziełem Szekspira w rękę – czy taki jest ideał państwa? Mecenat państwa dla sztuki – sensowna inwestycja czy szantaż wąskiej grupy społecznej? Czy dostęp do kultury może być łatwy i tani? Odbiorca – archetyp zbiorowej wyobraźni, konflikt czy współpraca?

Uczestnicy:

Marek Belka, prezes Narodowego Banku Polskiego, b. premier

Michał Boni, minister w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Rafał Dutkiewicz, prezydent Wrocławia

Dariusz Gawin, wicedyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego

Anda Rottenberg, historyk sztuki, krytyk sztuki, kurator

Ludwik Sobolewski, prezes Giełdy Papierów Wartościowych

Prowadzą dziennikarze TVN 24

godz. 20.00

Skwer Hoovera

Odczytanie Paktu dla Kultury

Koncert plenerowy „Pieśni buntu i niedoli” R.U.T.A. Projekt, Wykonawcy: Maciej Szajkowski (Kapela ze Wsi Warszawa), Paweł „Guma” Gumola (Moskwa), Robert „Robal” Matera (Dezerter), Nika (Post Regiment), Hubert „Spięty” Dobaczewski (Lao Che)

Współorganizatorem Koncertu jest:

sobota, 14 maja 2011

Muzeum Narodowe w Warszawie

Al. Jerozolimskie 3

godz. 10.30 – 12.00

Panel samorządowy

Prowadzenie:

Jerzy Hausner

godz. 12.30 – 15.30

Sesja plenarna

Nie-panele. Zanik obiegu – drogi wyjścia

NIE-PANELE to zaprzeczenie tradycyjnej formuły dyskusji panelowej. Uczestnicy dialogów, dobrani prawem kontrastu – różnych branż, miast, środowisk społecznych, perspektyw i rodzajów zajęć – toczą rozmowę we dwoje, a dosiadając się do poprzedników, podejmują stopniowo wymianę zdań w szerszym gronie. Wspólna wszystkim konstatacja zaniku wspólnego, powszechnego obiegu kultury służy wskazaniu dróg wyjścia z tej upośledzającej społecznie sytuacji: dróg nadziei i realnego powodzenia.

O psychologii sztuki, artystycznej wrażliwości i współczesnych systemach edukacji estetycznej w perspektywie międzynarodowej:

Mirosław Bałka, rzeźbiarz

Andrzej Białkowski, Wydział Artystyczny UMCS w Lublinie

O kondycji psychicznej społecznej kultury współczesnej, o wojnie o obrazy i o praktyce podmiotowej edukacji kulturalnej w polskiej szkole:

Beata Chwedorzewska, reżyser, pedagog
Andrzej Leder, filozof kultury, psycholog

O miejscu uczelni w społecznym systemie kultury i o kulturalnych perspektywach uczelni, o zamkniętych i otwartych perspektywach uniwersytetu:

Anna Giza-Poleszuk, socjolog, Uniwersytet Warszawski
Maria Poprzęcka, historyk sztuki, Uniwersytet Warszawski

II.

O samorządzie i społeczności lokalnej, o cudzie stworzenia poza metropoliami żywych społecznie i artystycznie ośrodków kultury współczesnej:

Marek Balcer, burmistrz Mikołowa k. Katowic
Paweł Łysak, dyrektor Teatru Polskiego w Bydgoszczy

O nowoczesnej animacji kultury u podstaw i na wysokościach, o sukcesie instytucji kultury napętnianych nową treścią i tworzonych z niczego:

Artur Liebhart, dyrektor Planete DocReview
Dorota Olejnik, dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki

O odzyskiwaniu wielonarodowej świadomości, o wrażliwości etnicznej we współczesnej kulturze i społeczeństwie polskim:

Bogumiła Berdychowska, publicystka
Janusz Makuch, dyrektor Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie

Prowadzenie:

Edwin Bendyk, publicysta, dziennikarz
Joanna Mytkowska, dyrektor Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
Beata Stasińska, wydawca
Sergiusz Sterna-Wachowiak, prezes Stowarzyszenia Pisarzy Polskich

godz. 16.00-18.00

Sesja plenarna

Kultura – utrzymanie eleganckich panów? O masach, klasach, panach i chamach

Czy kultura jest tylko oznaką przynależności do dobrego towarzystwa? Czy można sobie wyobrazić inną kulturę? Taką, która porusza poważne treści, poszukuje nowych form, a jednocześnie jest prawdziwie demokratyczna i otwarta dla wszystkich? Czy możliwy jest odbiór kultury poza „grą w klasy” – w

„niższosc” i „wyższosc”, „masowosc” i „elitarnosc”? Czy tez moze kultura potrzebuje elitarnych odbiorców, nie moze byc zawsze dla wszystkich?

Uczestnicy:

Kinga Dunin, socjolożka, krytyczka literacka

Jan Klata, reżyser teatralny

Wojciech Orliński, dziennikarz, bloger

Barbara Toruńczyk, redaktor naczelna „Zeszytów Literackich”

Prowadzenie:

Maciej Gdula, socjolog, „Krytyka Polityczna”

godz. 18.00-20.00

Otwarty mikrofon

Czy Pakt załatwia sprawę?

Prowadzi Michał Zadara, reżyser teatralny

Od godz. 20.00

Otwarcie Nocy Muzeów, podczas którego oczekujemy na podpisanie Paktu dla Kultury przez Rząd RP

Współorganizatorzy Kongresu Obywateli Kultury:

- Polskie Stowarzyszenie Jazzowe
- Fundacja Jazz Jamboree
- Warszawa - Europejska Stolica Kultury 2016
- Stowarzyszenie Filmowców Polskich
- Polski Instytut Sztuki Filmowej
- Instytut Adama Mickiewicza
- Instytut Teatralny Narodowa
- Galeria Sztuki "Zachęta"

- Muzeum Narodowe w Warszawie
- Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
- Związek Kompozytorów Polskich
- Fundacja Nowoczesna Polska
- TR Warszawa
- Krytyka Polityczna
- PEN Club
- Tomo Group
- Ogólnopolski Kongres Kobiet
- JETLINE outdoor
- Fabryka Trzciny
- Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych
- TVN24
- TVP INFO
- Muzeum Sztuki w Łodzi
- Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
- Stowarzyszenie Pisarzy Polskich
- S+J Consulting
- Teatr Dramatyczny m.st. Warszawy im. G. Holoubka